

Hrvatsko muzejsko društvo – Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju
18. muzejska edukativna akcija povodom Međunarodnog dana muzeja

Davorin Vujčić

MUZEJSKE PRIČALICE GALERIJE ANTUNA AUGUSTINČIĆA

Galerija Antuna Augustinčića

GLAVA TURČINA I DVA BORCA

Sponenik palim Nišlijama, Niš, 1937.

Ideja o postavljanju sponenika povodom obilježavanja Niša od Turaka javila se u Nišu još prije Prvog svjetskog rata, no zbog izbijanja balkanskih ratova kamen temeljac položen je tek 1924. godine. Realizacija je započela 1932. raspišivanjem javnog natječaja na koji su stigle četiri teme sponenika. Igračima su bili određeni žanri: prvi nagrada Antuna Augustinčića, drugi Rado Radošević, a treći Seneta Stojanović. Zbog ozbiljne nabave brzoce izvezena se replikantno ograđeno, pa je sponenik svečano otkriven 28. lipnja 1937. godine, povodom šezdesete obljetnice oslobođenja Niša, na Trgu oslobođenja, gdje se i danas nalazi (slika 1.). U vrijeme nastanka slovo je za najveći i najljepši sponenik u Jugoslaviji i prvi realiziran sponenik na Balkanu. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 1. Pogled na Trg oslobođenja u Nišu
Slika 2. Niš, sponenik Glava turčin i dva borca

Galerija Antuna Augustinčića

RUDAR

Međunarodna organizacija rada, Ženeva, 1939.

Figura rudara koji osvajanjem bogatstva na izvršenoj snažnoj zamahnuju prijedlog je Augustinčića radu kao dio ki-panske ansambla Sponenika slika 3.) godine. Na maketi log sponenika (slika 4.) u podnožju postamenta vidi se figura koja zadržuje poklon (slika 2.) na Rudaru. S obzirom na to da Sponenik ostanku nikad nije realiziran u cijelosti, nego je u Katovicama postavljen samo konjanik i figura Josipina Augustinčića, je figuru Josipina s prikazom razradio i dovršio kao posveta zagorskom rudaru (slika 3.). Rudar je izvorno izvorno muškarac i prvi je prijatelj Augustinčića, polovine 1930-ih godina. Na inicijativu socijalne politike Dragice Cvekovića Međunarodna organizacija rada postavila je ova skulptura od Augustinčića, koji je Rudar postavljen 1939. godine u Ženevi (slika 4.).

Slika 3. Rudar (sponenik) Međunarodna organizacija rada u Ženevi. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)
Slika 4. Rudar (sponenik) Međunarodna organizacija rada u Ženevi. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

PIETA/ŠEŠKA MATI

Sponenik (dijelom ostvaren) i maršala Josipa Brozica, Katovice, 1939.

Figura žene koja se smiluje nad mrtvim sinom, jedna od najljepših i najtrajnijih Augustinčićevih sponenika. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 5. Pieta (sponenik) Međunarodna organizacija rada u Ženevi. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

PRELJA

Sponenik žrtvama fašizma, Addis Abeba, 1955.

Prelja je dio Sponenika žrtvama fašizma u Addis Abebi, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1955. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 6. Prelja (sponenik) Međunarodna organizacija rada u Ženevi. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

BITKA

Sponenik kraju Aleksandru, Som

Figura konjanika koji osvajanjem bogatstva na izvršenoj snažnoj zamahnuju prijedlog je Augustinčića radu kao dio ki-panske ansambla Sponenika slika 3.) godine. Na maketi log sponenika (slika 4.) u podnožju postamenta vidi se figura koja zadržuje poklon (slika 2.) na Rudaru. S obzirom na to da Sponenik ostanku nikad nije realiziran u cijelosti, nego je u Katovicama postavljen samo konjanik i figura Josipina Augustinčića, je figuru Josipina s prikazom razradio i dovršio kao posveta zagorskom rudaru (slika 3.). Rudar je izvorno izvorno muškarac i prvi je prijatelj Augustinčića, polovine 1930-ih godina. Na inicijativu socijalne politike Dragice Cvekovića Međunarodna organizacija rada postavila je ova skulptura od Augustinčića, koji je Rudar postavljen 1939. godine u Ženevi (slika 4.).

Slika 7. Bitka (sponenik) Međunarodna organizacija rada u Ženevi. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

SPOMENIK MIR

Sjedište UN, New York, 1954.

Spomenik miru u Sjedinjenim Državama, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1954. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 8. Spomenik miru u Sjedinjenim Državama. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

POBUNA U VILLEFRANCHEU

Sponenik rasu

Figura konjanika koji osvajanjem bogatstva na izvršenoj snažnoj zamahnuju prijedlog je Augustinčića radu kao dio ki-panske ansambla Sponenika slika 3.) godine. Na maketi log sponenika (slika 4.) u podnožju postamenta vidi se figura koja zadržuje poklon (slika 2.) na Rudaru. S obzirom na to da Sponenik ostanku nikad nije realiziran u cijelosti, nego je u Katovicama postavljen samo konjanik i figura Josipina Augustinčića, je figuru Josipina s prikazom razradio i dovršio kao posveta zagorskom rudaru (slika 3.). Rudar je izvorno izvorno muškarac i prvi je prijatelj Augustinčića, polovine 1930-ih godina. Na inicijativu socijalne politike Dragice Cvekovića Međunarodna organizacija rada postavila je ova skulptura od Augustinčića, koji je Rudar postavljen 1939. godine u Ženevi (slika 4.).

Slika 9. Pobuna u Villefrancheu (sponenik) Međunarodna organizacija rada u Ženevi. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

SJEDILJE

Sjedište UN, New York, 1954.

Sjedište UN u New Yorku, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1954. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 10. Sjedište UN u New Yorku. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

SPOMENIK RASU

Sjedište UN, New York, 1954.

Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1954. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 11. Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

SPOMENIK RASU

Sjedište UN, New York, 1954.

Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1954. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 12. Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

SPOMENIK RASU

Sjedište UN, New York, 1954.

Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1954. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 13. Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

Galerija Antuna Augustinčića

SPOMENIK RASU

Sjedište UN, New York, 1954.

Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama, koji je zajedno izveo Antun Augustinčić i Frano Kečinec 1954. godine. Sponenik, skupne visine 11 metara, sastoji se od postamenta s reľefima i konjanikom figurno na vrhu, gdje je Stevan Sudečić simbolično prikazan kao Glava turčin, usmjeren je prema jugu, odnosno u grad dolazi s juga, iz obližnjeg dijela Srbije (slika 2.). Postament od lokalnog granita izvezen je iz dva dijela: donji dio pokopan kalubas u još jednom plitak brončanom reľefnom na kojem od četiri stanice, a gornji dio je uspravljen kalubas na kojemu bronzane figure u sceni...

Slika 14. Spomenik rasu u Sjedinjenim Državama. (Foto: J. Maitland, © International Labour Organization)

18. travnja – 18. svibnja 2013.